

PROBUZENÝ EUTYCHOS

Vložil/a zejfartova, St, 25/01/2012 - 09:58

Původ materiálu: Tomáš Trusina (s použitím přípravy Petra Chláпка)

Biblický oddíl: Skutky 20,1-12

Pořadí v lekci: 27

Datum přípravy: Ne, 07/04/2013

1. MOTIVAČNÍ ÚVEZENÍ DO PŘÍBĚHU:

1.1. Světlo x tma - předškolní

Připravte dva nápis (pro předškolní nachystejte obrázky) - SVĚTLO, TMA

Potom ukazuje dle dalších slov či obrázků s různými tématy, a? je p?ř?adi ke tm? ?i ke sv?tu (nap? plá?, radost, kamarád, samota, bez mámy,...). Nakonec p?jdeje i témata související s životem z evangelia (odpuštění, nenávisť, Ježíš, křest, nevíra, fanatismus, vřmost...)

1.2. Světlo x tma - Střední školní v7k

Už jste zažili, že nešlo světlo? Kde se to stalo? Jak vám p?tom bylo? Bylo poř?eba vypravit se do tmy? A m?že jste k tomu odvážu?

1.3. Teofilovské:

TEOFIL: Lukáš, zdá se mi, ?im děle Pavel zv?stuje evangelium - tím víc je kolem n?j TEMNOTY. Lidé proti n?mu osnují nep?řítelství... Myslíš, že takový p?ř?b?h m?že n?koho POVZBUDIT?

LUKÁŠ: Já nechci povzbudit vypráv?ním o tom, že jde všechno bez problém??. Ale chci ukázat, jak povzbuzuje VZK?ŘIŠENÝ PÁN - i navzdor temným úklad?m, ba dokonce ještě n?řemu horšímu.

TEOFIL: No, to si tedy po?kám.

2. Poznámky k textu a jeho katechetickému využití

20,1-5:

Po t?řetě zastávce v Efezu se vydává apoštol dál - do Makedonie (Filipis, Tesalonika, Beroa) a do ?ecka (Atény, Korint). Prochází sbory, ustavené za p?ředchozí cesty a vrací se po vlastních stopách.

- pro cestu je p?ř?zna?né slovo povzbuzení (v. 2). "Napomenutí a povzbuzení" najdeme v ep?stolách zhruba podle schématu: P?ř?jali jste Krista, svobodu spásy, a já vám k tomu te? dodávám, co z té víry plyne, jak utvá?ří a p?ř?tvá?ří život společ?enství i jeho ?ten? (viz 16? Sk 14, 22). Ve Skutcích jde p?ř?edevším o to vytvá?řt? tvá?ří v tvá?ř? pomlouvám a útok?m nep?ř?ejícího okolí. Tak ví?že založeného společ?enství dává apoštol "dlouhý dech".

- Pavlovi p?ř?vodci - pocházejí ze sbor? založených na první (Derbe) a druhé (Tesalonik, Beroa, Asie - Timoteus, Trofimus) cest?. N?ř?terá jména jsou jen ve Skutcích, jiná se Lukáš "do?ř?etl" v Pavlových ep?stolách. Provázejí ho, aby ochránili apoštolu p?ř?ed nebezpečím.

- úklady - provázejí dle Sk Pavla od za?átku jeho p?ř?sobení (9,22-24 20,3.19 23,30). Je to zvlášt?ní Lk slovo, neuslyšíme ho nikde jinde v NZ. Upozor?uje, že Pavlovi šlo p?ř?i pln?ní jeho poslání o trk (i od souv?ř?c? - tak jako nap? prorok?m). Lukáš dosv?ř?uje - proti úklad?m se bojuje p?ř?ítelstvím, ochotou ru?it za druhého, chránit ho, stát p?ř?i n?m.

- povzbuzující zastávka v Troad? (20,6-12)

- d?ř? probíhá na cest? od Velikonoc k Letnicím (v.6 a 16). Pro Lk je d?ř?ležit?é, jak se moc Kristova vzk?ř?íšení "vr?tuje" do ?asu, získává d?ř?jinný rozm?ř?r; p?ř?sobí ve společ?enství víry (viz Lk 24 - Ježíš jí s u?ř?edníky, láme chleba atd).

- vypráv?ní o ozv?ř?nách velikonoc maj? ve Sk legendární rysy - viz Sk 12 - vyvedení Petra; Sk 16 - osvobození Pavla a Silase ve Filipch, nyní vzk?ř?íšení Eutycha. Legenda je prost?ř?edek, jak dosv?ř?it, že p?ř?edávané evangelium neztratilo nic ze své vysovozbučující a životodárné moci.

- prvního (dne) - po sabatu (v 7) - shromážd?ř?ní se d?ř?je v den Vzk?ř?íšení Pána, zp?ř?ítom?uje si ho lámáním chleba.

PROBUZENÝ EUTYCHOS

Převzato z Katecheze (<https://katecheze.evangnet.cz>)

- **horní místnost** - (srov. 1Kr 17,19,23; 2Kr 4,29nn) je místnost modlitby, ale také místo poslední večeře, kde byla ustanovena nová bohoslužba, kde se naučili lámat a rozdělovat chléb ve jménu Ježíšově. Lk 22,12. Sk 1,13)

- **motiv sv'tla** - hraje ve vyprávění důležitou roli. Místo shromáždění je "plně sv'tla" - okolo houstne tma (Pavel mluví dlouho do noci). Ve chvíli nehlubší tmy vypadne Eutychos "ze sv'tla do tmy" - Pavel ho p'ivede živého - a káže až "do svítání".

- **Eutychos** znamená "Ten, který je na tom blaze, Blahoš". Jméno kontrastuje s tím co se mu stane. Nejprve sedí v okně, tedy p'esen? na rozhraní sv'tla a hluboké tmy. Kolem Krista je sv'tlo – jak je na tom ten, kdo odtud vypadl do tmy?

- **Pavlova reakce** - vyjde ven za chlapcem, sklone se nad něj (dosl. "p'itiskl se na něj" Lk 15,20! jak otec ztraceného syna) – a konstatuje ne smrt, nýbrž život. P'ipominá Elijáše, když k'řisl syna sareptské vdovy (1Kr 17,17nn), ale ještě? víc se ozývá ono "Tento m'j syn byl mtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen." (Lk 15,24)

Tato souvislost dovoduje vyprávění v alegorickém smyslu - nejde o úraz po vypadnutí z okna, ale o "vypadnutí" ze společenství. Pavlova reakce zp'itomňuje milosrdenství Otce.

- **celý p'ib'ih** se odehrává jako "zt'lesn'né kázání", kterým má být shromážděná církev "nesmírn? povzbuzena/napomenuta k v'řnosti" (v 12).

- **život v povelikonožní době?** je život ve sv'tle velikonožního obživujícího milosrdenství, které odebírá temnot? smrti její konežnost. A k tomu ještě?, v 7e?i, která následuje potom (v. 26), apoštol Pavel vyjad'uje svoji starost o ty, kte?i uv'žň (...mou vinou nikdo nezahyne... Dávejte pozor na sebe i na celé stádo...).

3. FORMULACE TÉMATU

Sv'tlo pláší tmu. Motiv sv'tla, které p'emáhá temnotu, m'žeme užít jako p'vodní celým vyprávěním. Temnotu úklad? zahání p'átelská ochrana, temnotu pádu ven a ztracenosti sv'tlo Kristova milosrdenství, temnotu úzkosti smrti moc Vzk'řšení.

4. VYKLADA?SKÁ A KATECHETICKÁ ÚSKALÍ

- **židé jako nep?átele Pavla** - Lukáš zná církev už z doby po rozchodu církve a synagogy, kdy ve vztahu mezi církví a synagogou p'evládala atmosféra plná nap'ětí a pomluv. K'řes?ané z pohan? p'edstavovali pro Židy nejnep?jatele?jší vrstvu. Úklady "od vlastních" ovšem provázely i nap?. proroka Jeremiáše.

Lukášovo lí?ení by nás nem?lo vést k tomu, abychom zdroj k'řes?anských, církevních ?i sborových potíží hledali jen v nep?ejícím okolí (tehdy židé, dnes ateisté, antiklerikálové, nebo muslimové). Už v?bec nejde o utváření antisemitských p'edsudk? - co žid to úkladník. Církev nesmí zapomínat, že pro Krista se úklady snášeji - nikoli z nich druzí (právem? - neprávem?) obviňuji. A p'edevším, že i o k'řes?anech dávno platí, že vyráb?jí vlastní mu?edníky.

- **d'item lze téma protivník? p'iblížit jakožto nep?áetství od "fanatik?".** Ten, kdo není ochotný o své ví?e sebecky p'emýšlet, je pak ochotný druhé fyzicky zlikvidovat. Fanatici se nájdou v každém náboženství a konfesi. Je to perverze víry, jako k'řes?any, evangeliky nás neoprav?uje k žádné nad?azenosti.

- **legendární ryse p'ib'ihu** se pokusíme vyloužit pomocí rozhovoru Lukáše a Teofila. Lukáš "zkouší" Teofila, zda si na Pavlov? jednání vybaví "obživující momenty" starozákonního poseství a evangelia. Jako dobrý katecheta ho nechá, aby poseství p'ib'ihu spoluutvářel.

- **s ší?ením evangelia není spojeno žádné hazardování** s životy druhých (jako tomu bývá ve fanatismu ve všech ř?zných podobách). To by bylo p'imo proti evangeliu, proti kristovské pé?i o druhé. I když s vírou souvisí ob??, ochota nastavit pro Krista vlastní k'ži (Pavel o kousek dál, ve v. 22n. ?íká: "...na mne ?ekají pouz a utrpení. Ale já nep?kládám svému životu žádnou jinou cenu, než abych dokon?il sv?j b'ih a splnil úkol, který jsem dostal od Pána Ježíše..."), nenakládáme na druhé bezstarost? řízko.

5. OSNOVY VYPŘÁV?NÍ

S mladšími se soust?e?te na shromáždění v Troad?. Se staršími rozv'm?te motiv temnoty a sv'tla do celého p'ib'ihu. Jako motivaci m'žete užít 1.2. (starší nechejte aktiv? spolupracovat). Za?adte-š i rozhovory Teofila s Lukášem, m'žete p'izvat další mluv?i z řad d'ití, kte?i budou ?ist ?i p'edvád?it jejich vstupy.

a) poznámky a osnova pro mladší školní v?k:

I. Bohoslužby v místnosti plně sv'tla

PROBUZENÝ EUTYCHOS

Převzato z Katecheze (<https://katecheze.evangnet.cz>)

II. Chlapec, který usnul a vypadl

III. ... a za kterým vyběhni ven

IV. Shledání všech p?ní Ve?e?í Pán?

b) poznámky a osnova pro st?ední a starší školní v?k:

I. Pavel a spolupracovníci na cest? - povzbuzují bratry a sestry

II. Pavla potkává nenávisť, ale p?átelé ho neopouští

III. Troada - bohoslužby v místnosti plné sv?tla

IV. Místo dojemného rozlou?ení - neší?stí

V. Sv?tlo vzk?íšení prorazilo tmu smrti

VI. Veliké povzbuzení - Pavel nemluví do v?tru!

6. METODICKÉ POKYNY K PRACOVNÍMU LISTU ZDE?KA ŠORMA

- hotovo, za?azuje SR

Převyprávění příběhu:

7. LITURGICKÝ RÁMEC (vstup, písn?)

Vstup: Jak vzácný skvost je tvé milosrdenství, Bože! Lidé se utíkají do stínu tvých k?ídel. Osv?žuj se tím neju?n?ším z tvého domu, z potoka svých rozkoší jim napít dáváš. U tebe je pramen žití, když ty jsi nám sv?tlem, spat?ujeme sv?tlo. (Ž 36,8-10)

Písn?: V síti tomto pravme sob? (EZ 399); Vit?zi k pocht? zpívajme (Ezd 667), V?n? krásný stvo?itelí mo?í (S 489), Pane, dnešek je den chvály (EZ 442), Nás zavolal jsi, Pane (D 680), Do zem? se skrývá (D 662), V tob? je radost (BTS 25, D 649), M? Pán všechny svolá (BTS 92, S 193), Svitlá novoj den

8. VYPŘÁV?NÍ A NÁPADY PRO P?EŠKOLNÍ V?K

Vypráv?jte jen o shromážd?ní s Pavlem a Eutychem. Na záv?r využijte píse? Vit?zi k pocht? zpívajme (Ezd 667)

- **motivace 1.1. (obrázky SV?TLO x TMA)**

Do té řásti, kde máte SV?TLO, umíst?te obrázek spole?enství z flanelografu a Pavla, který vypráví:

Když Pavel vypráví?í o Ježíši, všem svítlo sv?tlo. Radovali se. Nem?í strach. Dokonce i odpustili t?m, kdo jim provedli n?co zlého. Bohatí se kamarádili s chudými. A nebáli se, jak to bude bez Pavla.

Takhle to trvalo dlouho do noci. Venku byla huboká tma - ale uvnit?, kolem stolu kde Pavel vypráví?í a lámal a rozdával chléb, bylo sv?tlo.

(M?žete p?ídávat p?ísušné obrázky z flanelografu)

V širokém okn? sed?í kluk Blahoš. Celý den pomáhal mám?, a tak byl unavený.

PROBUZENÝ EUTYCHOS

Převzato z Katecheze (<https://katecheze.evangnet.cz>)

(Do SV?7TLA p?řidejte obrázek Blahoše)

Ve shromáždění kolem Pavlových p?b?h? se mu moc líbilo. Ale jak byl unavený, usnul. Spadla mu hlava - a za chvíli - BÁCI - Blahoš vypadl z okna ven!

N?kte?i roz?len? k?h?eli: To je hlupák, pro? sed?i v okn?i! A jini - No, tak Blahoš vypadl ven do tmy - tomu už není pomoci! Co te?? Už se nedá nic d?lat!

(mezi?ím obrázek Blahoše p?esu?te pod TMLU)

Ale Pavel na nic ne?ekal. Seb?hl po schodech dol?. O?jal Blahoše jako milovaného syna. A volal: Nebojte se! Zdálo se vám, že je ztracený! Ale je v n?m život!

(mezi?ím obrázek Blahoše p?esu?te pod SV?7TLO)

Pavel p?inesl v náru?i Blahoše: Mysleli jste si, že skon?il ve tm? Ani náhodou. Blahoš pat?i sem - do sv?tla kolem Ježíšových p?b?h?i! Tak to chce náš Pán, Kristus!

Všem to ud?talo radost. N?kte?i se možná i styd?li, že cht?li nechat Blahoše ve tm?.

A pak všichni zpívali:

Proniká temnem sv?tla svit, báze? zahání víral!

Radíme se, veselme se, chválu vzdávajme!

9. VYPRÁVNÍ PRO ST?EDNÍ ŠKOLNÍ V?K (to je to stávající - zkuste ho trochu krátit)

Jako motivace zvolte theofilovskou 1.3.

1. Dál do Makedonie a ?ecka

(Lukáš vypráví)

Po t?ech letech v Efezu se Pavel vydal dál do Makedonie a ?ecka. Pamatuješ si Teofil, v kterých m?stech už kázal? "... (Makedonie: Filipis, Tesalonika, Beroa; ?ecko: Atény, Korint)

TEOFIL: Je to d?leže?é?

LUKÁŠ: To víš, že je, vždy? tam jsou dodneška naši brat?i a sestry! Ty sbory - ve Filipis, Tesalonice, Beroji, Aténách, Korintu? - prožívaly také svoje TEMNOTY. Nep?átelství a pomluvy nep?ejících lidí. A tak bylo d?leže?é, že je Pavel POVZBUDIL a NAPOMENUL: Když jste p?jali Krista, prožíváte velkou radost. Nenechejte si j?i vzít závis?i, sobectvím, hádáním, ani nep?átelstvím t?ch, kdo k?es?any v tomhle m?st? nech?jí. Jeho apoštolské SLOVO pro n? znamenalo v t?ch temnotách SV?7TLO

TEOFIL: Aha, tak proto ty tak rád ?teš dopisy, které Pavel psal? Svítí ti z nich sv?tlo?

LUKÁŠ: Svítí, a divil by ses, jak jasné.

2. Nep?átelství fanatik? a p?átelství brat?i

Ale na té cest? Pavel nepotkával jen k?es?any ze sbor?, které zalozil. Potkával tu také lidi, které si znep?áteli, když tu byl poprvé. N?kte?i z nich na n?j nezapomn?i - a taky nezapomn?li svou nenávis? v?i jeho kázání. Cítili se uraženi tím, že kázal o Ježíši - a rozhodli se, Pavel musí zmizet!

Lidem, kte?i kv?li ví?e propadají nenávis?i k druhým, ?ikáme fanatici. Pavel byl horlivý a v?rmy sv?dek Krist?v. Dokázal snášet i utrpění. Ale nepropadl nenávis?i. Nebyl fanatik.

Ale tihle fanatici se ho za?ali sledovat - a bylo jasné, cht?jí se Pavla zbavit! Hrozí mu nebezpe?i. Pavel se cht?l vracet lodí, ale místo toho se rozhodl - p?jdu p?šky spolu s kupeckou karavanou. Tady mi nebezpe?i nehrozí. Zbytek výpravy jel lodí a pak se s Pavlem potkali v Malé Asii ve m?st? Troada. Dopadlo to dobře, nic se mu cestou nestalo.

PROBUZENÝ EUTYCHOS

Převzato z Katecheze (<https://katecheze.evangnet.cz>)

TEOFIL: No to se mi líbí... že Pavel unikl nenávisť fanatiků...

LUKÁŠ: Ale pro Pavla byla dle žití jší dřívra - i uprostřed nepřátelství je se mnou Vzkříšený Pán - vysvobozuje mne od strachu a zbytečných starostí. A víš, co ho o blízkosti Vzkříšeného Pána ujíš?oval?

TEOFIL: Některé zvláštní vidění? Světlo na nebi? Sen?

LUKÁŠ: Ne, něco docela jiného: Přátelé! Na té cestě se k nám přidávali přátelé z těch řeckých a maloasijských sborů? Řekli Pavlovi, my t' nenecháme samotného, my t' budeme provázet a chránit!

Takhle se, Teofilé, bojuje s fanatismem a nepřátelstvím: Postavíš za ohroženého přítele, jsi ochotný za něj ručit, chránit ho, stát při něm v jeho nesnázích. Takové přátelství, to je další světlo uprostřed temnoty

3. Světlo v shromáždění v Troadě

TEOFIL: No, to se mi líbí: Když žijeme ve sboru, scházíme se kolem slova proroků a apoštolů, tak nám svítí světlo. Ale co když z toho společenství někdo vypadne? Ztratí víru? Nebaví ho ty příběhy poslouchat? Naplní ho strach nebo pochybnosti?... To se ocitne už napořád ve tmě? Víš, že to tak u nás ve sboru přece nebude? říkají. Kdo odejde, ten už nemá nárok, ten je jak mrtvý, o toho se už náš Pán nezajímá...

LUKÁŠ: Já vím. Tak poslouchej, napíšu sem ještě jednu historku pro poučení všem takovým chytrákům:

Když se Pavel a jeho přátelé zase sešli, navštívili všichni shromáždění křesťanů v Troadě. Konalo se prvního dne po sobotě, v den Vzkříšeného Pána. Přítelové vešli.

Když se všichni sešli po práci, měl Pavel kázání. Protože měl druhý den odjet, chtěl jim povědět všechno dle žití. A tak se to jeho kázání protáhlo - až do půlnoci.

Bylo potěšba hodit světla, a tak nesešli na dvoře, ale nahoře v domě. Bylo to zvláštní. Všude kolem byla tma, jen v té místnosti, kde kázal Pavel, zářilo světlo.

Pavel kázal - a svítilo světlo. Doslova - i obrazně.

4. Blahoš v spánku a pádu

V tom shromáždění byl také nějaký mladík. Jmenoval se Blahoš (Eutychos), a někdy si z něj květu jeho jméno dle řeckých: Blahoš, ten se má jen blažet! Ten je pořád v pohodě!

Blahoš byl ten den unavený, a nebylo ho poslouchat dlouhé Pavlovo vysvětlování. Na? si mají dát pozor, jak si mají co ve sboru zařídít. Seděl v okně, širokém, vyvýšeném, a říkal si: Tohle není nic pro mně. A usnul.

//pro starší a zkušeniší

LUKÁŠ: Mimo chodem Teofilé - vzpomeneš si na nějaký příběh, kde si u ednicí?eknou, "tohle není nic pro nás" - a usnou? "..."

TEOFIL: O Ježíšově modlitbě v Getsemanské zahradě? Ale to byl p'kný malér, že usnul...!

LUKÁŠ: No, a tady došlo taky k maléru. //

Blahoš usnul - a vypadl z toho okna. Vypadl ze společenství kolem apoštola ven. Vypadl ze světla do hluboké?emé tmy. Vypadl z velké výšky - a když za ním bratři vyběhli - vrátili se s hroznou smutnou zprávou. Tomu už nikdo nepomůže! Vypadl a zabil se!

Bratři a sestry z toho bylo hrozná smutná. Jen někdy?i si v duchu říkali - jo, kdyby nespal a p'kný poslouchal Pavlovo kázání, určitě by se mu to nestalo!

TEOFIL: Přesně? to si dokážu představit, kdo by to u nás říkal!

LUKÁŠ: Ale Pavel na ty?e?i v?bec nedbal: A te? pozor Teofilé, schválně? kolik příběhů? si představiš. Je to dle žití, pozor? poslouchaj:

PROBUZENÝ EUTYCHOS

Převzato z Katecheze (<https://katecheze.evangnet.cz>)

Odkaz na píseň: [V tobě je radost \(BTS25\)](#)

Odkaz na píseň: [Můj Pán všechny svolá \(SV193\)](#)

Odkaz na píseň: [Vítězi k poctě zpívejme \(EZ667\)](#)

Odkaz na píseň: [V sjití tomto pravme sobě \(EZ399\)](#)

Odkaz na píseň: [Svítá nový den \(SV316\)](#)

- [Společenství](#)
- [Velikonoce](#)
- [Vzkříšení](#)
- [Pozvání na cestu - Skutky](#)
- [Předškolní](#)
- [Školní](#)

Odkaz na zdroj: <https://katecheze.evangnet.cz/katechetické-přípravy/probuzení-eutychos>